

Posudek oponenta na diplomovou práci

Milan Prikner: Osobnostní a sociální výchova v konstruktivisticky orientovaném vyučování matematiky na 2. stupni základní školy

Autor si klade za cíl poukázat na průniky mezi průřezovým tématem Osobnostní a sociální výchova a vzdělávací oblastí Matematika a její aplikace realizované prostřednictvím konstruktivistických přístupů k vyučování a nabídnout konkrétní výukové aktivity, které by umožnily naplnit cíle obou zmíněných oblastí. Oceňuji výběr tématu, které jistě není jednoduché na zpracování. Domnívám se, že první část cíle se podařilo splnit beze zbytku, druhou část s určitou výhradou. Nebudu popisovat jednotlivé kapitoly práce, vyzdvihnu jen její dobré stránky a závěrem formuluji určité otázky a výhrady.

Předně je třeba vyzdvihnout vysokou úroveň zpracování práce. Má dobrou strukturu a autor dodržuje typografická pravidla. Jeho zpracování literatury v teoretických kapitolách 2 až 5 je velmi dobré, autorovi se podařilo vybrat nejdůležitější zdroje dané oblasti a organicky je propojit. Jeho postřehy týkající se průniku mezi konstruktivisticky vedeným vyučováním a osobnostní a sociální výchovou v páté kapitole považuji za originální a přínosné.

V šesté kapitole je podrobně rozebráno, v čem autor spatřuje možnosti využití OSV v matematice a naopak matematiky v OSV. Vychází přitom z dostupné literatury a jednotlivé techniky opatřuje vlastními příklady.

Jádro práce tvoří sedmá a osmá kapitola. Sedmá kapitola je do jisté míry sebereflektivní, autor popisuje, jak se začal o problematiku OSV zajímat a z jakých zdrojů vyrůstají jeho pedagogická přesvědčení. Stručně zmiňuje, jaké byly jeho začátky využívání OSV ve výuce matematiky a jakých se dopouštěl chyb. Tuto kapitolu přes její stručnost považuji za cenný vklad autora. Osmá kapitola přináší popis čtyř výukových aktivit, popsanych vždy jednotným způsobem, které mají podle autora potenciál k rozvoji OSV ve výuce matematiky. Témata jsou do značné míry originální – buněčné automaty, pojmová mapa, webquest, vlastní návod na origami. Autor se snaží popsat aktivity v celé jejich komplexnosti, nevyhýbá se ani nezdarům, škoda však, že se v popisu zastavuje právě ve chvíli, kdy čtenář očekává podrobnější rozbor té části OSV, kterou autor v práci opakovaně prohlašuje za nejdůležitější, a sice reflexe žáků. U každé aktivity jsou uvedeny reflektivní otázky pro žáky, nicméně již se nedozvíme, zda byly skutečně položeny a jak na ně žáci reagovali, resp. co se vlastně z oblasti OSV v dané aktivitě naučili.

V závěru je stručně shrnuto, co je přínosem práce. Přílohy obsahují některá žakovská řešení. Seznam literatury je dostatečně bohatý (podle mého názoru se autor mohl vyhnout využití Wikipedie a mohl najít nějaký jiný, kvalitnější zdroj).

Otázky pro obhajobu:

1. 8.2 – u této aktivity jsem nenašla, v jakém ročníku byla vyzkoušena.
2. Je možné alespoň u některé aktivity z 8. kapitoly uvést podrobněji, jak bylo pracováno s reflektivními otázkami a jak na ně žáci reagovali?
3. Jaké byly důvody výběru právě těchto čtyř prezentovaných aktivit pro rozvoj OSV?

Závěr

Diplomant přistoupil ke zpracování své práce zodpovědně a pečlivě a prokázal, že je schopen samostatně tvůrčí práce v didaktice matematiky. Domnívám se tedy, že předložená diplomová práce splňuje kritéria potřebná k úspěšné obhajobě. Proto doporučuji, aby byla uznána za práci diplomovou.

V Praze dne 31. 12. 2010

Doc. RNDr. Nad'a Stehlíková, PhD.